

Pressiteade

Luxembourg, 3. september 2020

Euroopa poolaasta: audiitorite sõnul peavad liikmesriigid parandama riigipõhiste soovitude täitmist

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt ei teinud liikmesriigid piisavalt jõupingutusi, et täita ELi nõukogu poolt aastatel 2011–2018 antud riigipõhiseid soovitusi. Nad on täielikult või olulisel määral täitnud vaid umbes neljandiku soovitudest ning peaaegu kolmandiku soovitude puhul on edasimineku olnud piiratud või olematu. Kuigi EL on teinud suuri edusamme enamiku oma 2020. aasta pikaajaliste eelarve-eesmärkide täitmisel, on liit vaesuse leevendamise ning teadus- ja arendustegevuse valdkonnas edenenu plaanitud aeglasemalt. Võttes arvesse 2020. aasta juulis Euroopa Ülemkogus saavutatud poliitilist kokkulepet, rõhutavad audiitorid ka vajadust reformida riigipõhiste soovitude koostamist ja täitmist.

Euroopa poolaasta on iga-aastane ELi majandus- ja eelarvepoliitika koordineerimise tsükkel. Selle väljundina esitab ELi nõukogu Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) ettepanekul igale liikmesriigile riigipõhised soovitusel. Audiitorid hindasid, kas komisjon kasutas tõhusalt menetlusi, mille eesmärk oli tugevdada järelevalvet liikmesriikide poliitika üle. Nad uurisid kõnealuste menetluste kasutamist üksikasjalikult Austrias, Belgias, Soomes, Ungaris, Itaalias ja Madalmaades.

„Komisjon analüüsis kogu Euroopa poolaasta jooksul põhjalikult liikmesriikide majanduslikku arengut ja esitas asjakohased riigipõhised soovitusel,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Alex Brenninkmeijer. „Samas peaks komisjon keskenduma rohkem soovitude täitmise üldiselt madalale määrale. Viimasel kümnel aastal oleks pidanud rohkem tähelepanu pöörama sellistele valdkondadele nagu vaesuse leevendamine ning teadus- ja arendustegevus“.

Ainult 26% soovitudest täideti täielikult või olulisel määral, samas kui 44% puhul täheldati mõningast edasiminekut ning ülejäänud 30% puhul olid edusammud piiratud või puudusid üldse. Lisaks ei kasutanud komisjon kogu oma võimu riigipõhiste soovitude tõhustamiseks, kui mõne soovitude täitmisel ei olnud mitme aasta jooksul tehtud olulisi edusamme.

Strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide täitmisel oli ELis tervikuna tehtud edusamme, liikmesriigiti on aga olukord erinev. 2020. aastaks võtmetähtsusega valdkondades seatud kaheksast eesmärgist saavutatakse tõenäoliselt kuus (üks tööhõive, kolm energia ja kaks hariduse

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

valdkonnas). Vaesuse vähendamisele ja teadustegevusele seatud eesmärgid aga ei täideta aeglase edenemise tõttu, mida põhjustasid vastavalt 2008. aasta finantskriis ja liikmesriikide vähesed kulutused teadus- ja arendustegevusele. Komisjon ei esitanud aga alati soovitusi liikmesriikidele, kes neis valdkondades seatud eesmärkide saavutamisel edusamme ei teinud. Näiteks leidsid audiitorid juhtumeid, kus teatavate liikmesriikide halvenev olukord ja finantskriisi mõju oleks õigustanud rohkem soovitusi otseselt vaesuse leevendamiseks mõeldud meetmete võtmiseks.

Komisjoni aruannetes liikmesriikide majandusliku olukorra ja nende edusammude kohta strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide täitmisel loetakse olulised riskid ja need on heaks aluseks riigipõhiste soovitudele. Vaatamata komisjoni 2015. aasta otsusele muuta soovitusel sihipärasemaks, vähendades nende arvu, käsitletakse mõnes viimastel aastatel tehtud soovitusel siiski erinevaid küsimusi ja üksteisega mitteseotud poliitikamõõtmel. Lisaks ei ole need piisavalt seotud ELi vahendite kasutamisele liikmesriikide reformide toetamiseks. Samuti ei selgita komisjon sageli selgelt, miks ta eelistab oma soovitude koostamisel teatavaid reforme teistele. Samal ajal ei selgitata liikmesriikide reformikavades alati selgelt seda, kuidas aitavad kavandatud reformid ja meetmed soovitusi ja ELi eesmärgid täita.

Audiitorid soovivad komisjonil

- tugevdada Euroopa poolaasta keskendumist sotsiaal- ja teadusmõõtmel;
- tõhustada riigipõhiste soovitude täitmist ja järelevalvet;
- tugevdada seost ELi vahendite ja riigipõhiste soovitude vahel;
- täiustada riigipõhiste soovitude sõnastamist;
- parandada oma suuniseid ja riiklike reformikavadele hindamist.

Toimetajatele

Audiitorid lõpetasid oma töö enne COVID-19 puhangut ja seetõttu ei võeta aruandes arvesse pandeemia reageerimisele poliitikas võetud samme või muid muudatusi. ELi nõukogu kiitis 2020. aasta juulis heaks riigipõhised soovitusel, mis hõlmasid COVID-19-ga seotud aspekte.

Euroopa poolaasta loodi 2010. aastal eesmärgiga parandada peale finantskriisi ELi majanduslikku ja sotsiaalset jätkusuutlikkust ning tegeleda selliste ELi ees seisvate struktuursete ülesannetega nagu eelarvepoliitika ja makromajanduslik tasakaalustamatus ning sotsiaalsed küsimused. Sellega seoses mõjutab Euroopa poolaasta ka liikmesriikide eelarve- ja majandusotsuseid. Riigipõhiste soovitude keskmine arv riigi kohta vähenes 20-ilt 2014. aastal 12,5-le 2019. aastal.

Strateegia „Euroopa 2020“ on 10-aastane strateegia, mille eesmärk on muuta ELi majandus arukaks, jätkusuutlikuks ja kaasavaks. Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arv suurenes 116 miljonilt 2008. aastal 122 miljonini 2012. aastal ning hakkas pärast 2012. aastat vähenema, jõudes 2018. aastaks 109,2 miljonini (strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk on saavutada 2020. aastaks 96 miljonit). ELi kui terviku kulutused teadus- ja arendustegevusele suurenesid 2,12%-ni liikmesriikide kogu SKPst (strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk on 3%), kuid jäävad maha teistest arenenud majandusega riikidest, nagu USA, Jaapan ja Lõuna-Korea; ka Hiina on kiiresti järele jõudmas. Liikmesriikide 2018. aasta kulutused teadus- ja arendustegevusele ulatusid 0,50% SKPst Rumeenias 3,33%-ni Rootsis.

ELi eriaruanne nr 16/2020: „Euroopa poolaasta – riigipõhiste soovitudega käsitletakse olulisi küsimusi, kuid nende täitmist peab parandama“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil

(eca.europa.eu) ELi 23 keeles. See täiendab kolme kontrollikoja aruannet Euroopa poolaasta kohta, millest üks käsitleb [stabiilsuse ja kasvu pakti](#) ja teine [makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust](#). Teave kontrollikoja meetmete kohta seoses COVID-19 pandeemiaga on esitatud [siin](#).

Aruande pressikontakt

*Damijan Fišer – e-post damijan.fiser@eca.europa.eu,
tel +352 4398 45510 mobiil: +352 621 55 22 24*